

”Stoppa kriget” betyder ”Död åt diktaturen”

Uttalande från Ryska socialistiska rörelsen på Ukrainakrigets tvåårsdag

[Ur [International Viewpoint](#), 24 februari 2024. Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

För två år sedan inledde Vladimir Putin en fullskalig invasion av Ukraina. Detta beslut av Rysslands ledare var inte ett svar på ett militärt hot från Ukraina eller NATO – det var ett försök att underkuva ett grannland som Putin helt enkelt inte tycker existerar.

Putins ursprungliga plan i Ukraina verkar ha varit en ”specialoperation” för att ändra regimen: trupper skulle snabbt ockupera landets största städer, det ryska Nationalgardet skulle kväsa ”nationalistiska” protester, och majoriteten av befolkningen skulle hälsa sina sedan länge efterlängtrade ”bröder” med blommor.

Men istället för blommor och fanfarer mötte den ryska armén ett envist motstånd från ukrainarna, och istället för ”gäng” upptäckte de en välutbildad och högt motiverad armé. ”Specialoperationen” förvandlades till ett verkligt krig.

Det främsta offret för den ryska aggressionen är Ukraina och det ukrainska folket. Mer än 10.000 civila har dödats, och över 18.500 skadats. 6,3 miljoner har sökt sin tillflykt utomlands, och 3,7 miljoner har tvångsförflyttats inom landet. Under kriget har hundratusentals sjukvårds-, bostads-, skol- och sportbyggnader förstörts. Ekosystem har utsatts för storskalig miljöförstöring.

Skadorna på Ukrainas ekonomi uppskattas till mer än 300 miljarder dollar, och kommer att påverka medborgarnas hälsa i årtal framåt och göra livet svårare för speciellt de fattigaste.

Det ryska samhället genomgår också en smärtsam omvandling. Leo Trotskij skrev en gång: ”Det är inte medvetandet som styr krig, utan krig som styr medvetandet.” Krig har sin egen logik och förändrar människors planer. Istället för en ”specialoperation” har Putin genomfört raka motsatsen – ett långt, blodigt, utmattande krig för att i slutändan undergräva Ukrainas resurser och tvinga väst att vägra hjälpa. Detta scenario kommer att kräva enorma uppoffringar från Ryssland, för vilka varken dess befolkning eller ekonomi har förberetts.

Efter att Putins stat drogs in i detta långa krig har den förändrats inifrån: den måste tvinga samhället att acceptera förlusterna. Det har den uppnått med hjälp av politiskt förtryck och klimat av rädsla.

Enligt OVD Info har 1.980 personer frihetsberövats för motstånd mot kriget sedan det började, och 825 av dem har åtalats. Minst en halv miljon människor har lämnat landet av moraliska och politiska skäl eller för att undvika inkallelse. Och för de flesta ryssar har inte kriget blivit någon samlingspunkt, ett ”Andra världskriget 2.0” – ideologiska anhängare till Putins aggression är fortfarande i minoritet, även om det bara är de som tillåts uttrycka sina uppfattningar.

Krigets orsaker och karaktär

Målet med kriget är uppenbarligen inte att skydda Ukrainas rysktalande befolkning, som har drabbats mest av ockupationen, och inte heller att gå mot västs utvidgning, eftersom Kreml delar en lång historia av ömsesidigt berikande med väst.

Kremls verkliga motiv för invasionen är dess strävan att ännu mer befästa sin politiska, ekonomiska och militära makt över det ryska samhället och samhällena i andra postsovjjetiska länder, som Moskva påstår sig vara ”historiska berättigade” till.

Det senaste decenniets demokratiska folkrörelser

Som en del av sin konspiratoriska världssyn betraktar Putin och hans klick Majdan (2014) i Ukraina, upproren i Belarus (2020) och Kazakstan (2021) och vågen av massprotester i själva Ryssland sedan 2012 som en del av västs ”hybridkrig” mot Ryssland.

Som Putin ser det har att ”bekämpa västs hegemoni” inget att göra med att gå mot de amerikanska och europeiska eliternas utsugande politik på världsscenen. Tvärtom accepterar och välkomnar Kreml västs politik när den inte ställer några etiska villkor.

De enda ”främmande västvärderingar” som Ryssland bekämpar är mänskliga rättigheter, yttrandefrihet, könsjämlighet, hållbar utveckling, och så vidare. I denna mening är putinismen förtruppen i yttersta högerns international som hotar demokrati och progressiva rörelser över hela världen, inklusive Trump och hans anhängare i USA, AfD i Tyskland, Erdoğan's regim i Turkiet, Orbán's i Ungern, och andra.

Krigets viktigaste mål är att skydda Putins regim och dess diktatoriska lydstat, som Lukasjenkos diktatur i Belarus, från hotet om revolution.

Detta mål sammanfaller perfekt med elitens drömmar om att återuppbygga det ryska imperiet, vilket kräver att Ukraina förslavas – men den ryska expansionen kommer inte att sluta där.

Det passar också med deras hopp om en ”multipolär värld” – en värld där diktatorer och oligarker åtnjuter fullständig frihet att plundra sina undersåtar, förtrycka olikänkande och dela upp världen utan hänsyn till internationella lagar.

Det är därför ”Stoppa kriget” idag måste betyda ”Slut på Putins diktatur”. Att kräva fred betyder att man måste avskaffa de sociala hierarkier som utgör kärnan i dagens ryska regim: politisk auktoritarism; enorm ojämlik rikedomsfördelning; konservativa, patriarkala normer; och en kolonial, imperialistisk modell för relationerna mellan etniska grupper.

Kämpa för fred eller tvinga fram förhandlingar?

2023 var ett år av skyttegravsrig för Ukraina. Trots svåra förluster lyckades varken den ukrainska eller ryska armén göra några avgörande framsteg på slagfältet. Det har ökat krigströttheten, inklusive bland Ukrainas allierade.

I detta sammanhang har tankar om fredssamtal och motstånd mot vapenleveranser till konfliktzonen – som uttryckts både av yttersta högern och en del vänsterkrafter – blivit alltmer populära.

Alla krig gynnar förstås militarism och nationalism, nedskärningar i välfärden, kränkningar av medborgerliga rättigheter med mera i alla länder som är indragna i konflikten. Det gäller både Ryssland, Ukraina och väst.

Det är också självklart att alla krig slutar med förhandlingar, och det vore meningslöst att av princip gå mot det kravet.

Men att i krigets nuvarande skede hoppas på förhandlingar är naivt, precis som förhoppningen att en ensidig avväpning av offret för aggressionen kommer att leda till fred.

De som stöder sådana förslag tar inte hänsyn till den utveckling som Putins regim har genomgått under de senaste åren. Putins legitimitet idag är som krigstidsledare, och således kan han inte behålla makten utan att föra krig.

Han räknar nu med att väst slutar att stöda Ukraina efter valet i USA och sluter ett avtal – givetvis på Kremles villkor. Men ett sådant avtal (för att dela upp Ukraina? Förändra regimen i Kiev? Erkänna Rysslands ”nya territorier”?) kommer inte att förändra putinismens grundläggande inställning till krig, som nu är dess enda sätt att existera.

Putins regim kan inte längre lämna krigstillståndet, eftersom det enda sättet att vidmakthålla sitt system är att trappa upp den internationella situationen och öka det politiska förtrycket i Ryssland.

Det är därför alla förhandlingar med Putin idag i bästa fall skulle leda till en kort respit, inte en verklig fred.

En seger för Ryssland skulle visa västs svaghet och öppenhet för att rita om inflytelsesfärerna, framförallt i det postsovjetiska området. Moldavien och de baltiska staterna skulle kunna bli nästa offer för en aggression. Ett nederlag för regimen skulle å andra sidan vara liktydigt med att den störtar samman.

Bara det ukrainska folket har rätt att avgöra när och under vilka förhållanden man ska sluta fred. Så länge ukrainarna visar motståndsvilja och Putinregimen inte har förändrat sina expansionistiska mål, skulle det vara ett steg mot ett imperialistiskt ”avtal” på bekostnad av Ukrainas självständighet om Ukraina tvingades till förhandlingar.

Ett sådant ”imperialistiskt ”fredsavtal” skulle vara en återgång till en praktik där ”stormakterna” delar upp resten av världen, det vill säga till de förhållanden som gav upphov till Första och Andra världskrigen.

Det största hindret för fred är förvisso inte Zelenskyjs ”ovilja att kompromissa”, och inte heller att Biden eller Scholz är ”hökar”: det är Putins ovilja att ens diskutera att upphöra med ockupationen av de ukrainska territorier som erövrades efter 24 februari 2022. Och det är angriparen, inte offret, som måste tvingas till förhandlingar.

Vi, Ryska socialistiska rörelsen, anser att den internationella vänstern under dessa omständigheter borde kräva:

- En rättvis fred för det ukrainska folket, inklusive tillbakadragande av ryska trupper från Ukrainas internationellt erkända territorium.
- Avskrivning av Ukrainas statsskuld.
- Ökade sanktioner mot Putins elit och härskande klass.
- Ökat tryck på de företag som fortfarande gör affärer med Ryssland.
- Ökad humanitär hjälp till ukrainska flyktingar och ryska politiska flyktingar, inklusive de som flyr från inkallelse.

- Rättvis återuppbyggnad av Ukraina efter kriget, under ledning av ukrainarna och utifrån principer om social rättvisa, inte av investeringsföretag och hedgefonder som utgår från åtstramningsprinciper.
- Direkt stöd till vänsterinriktade frivilligorganisationer och fackföreningar i Ukraina.
- Plattformar där ukrainare och ryssar som är mot kriget kan tala ut.
- Frihet för ryska politiska fångar och slut på förtrycket av den politiska oppositionen i Ryssland.

Dagens värld går högerut, och politiker väljer i allt större utsträckning diskriminering och aggressionskrig för att lösa sina problem, från Netanyahus av väst stödda militära fälttåg och folkmord i Gaza till Azerbajdzjans angrepp på Nagorno-Karabach (som det internationella samfundet är medskyldigt till) och den invandrarfientliga retorik och politik som ledande partier har anammat i Tyskland, Finland, Nederländerna, Frankrike och USA. Med tanke på detta globala sammanhang måste vänstern bekämpa de framväxande imperialistiska, militaristiska och nationalistiska tendenserna – inte genom utopiska ansträngningar att få fred, utan genom att förhindra nya utbrott av aggression och hindra besläktade fascistiska krafter som är sympatiskt inställda till Putin (Trump, AfD, etc.) från att komma till makten.

Stoppa kriget!

Gör slut på putinismen!

Befria Ukraina!

Befria de förtryckta i Ryssland!